La Comédiathèque

Morts de riure

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

**Aquest text es pot llegir i descarregar gratuïtament.
Qualsevol representació pública, professional o amateur, encara que sigui gratuïta, requereix una autorització prèvia i el pagament dels drets d'autor corresponents. Sol·licitar autorització:
https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/**

Morts de riure

Jean-Pierre Martinez

Traducció i adaptació de l'autor

Dinou esquetxos còmics sobre el tema de la mort, que combinen humor negre, absurd i reflexions existencials. Cada esquetx, concebut com una petita història autònoma, aborda temes universals a través de situacions inesperades, sovint amb un gir final que capgira les expectatives.

Esquetxos per a dos o tres actors o actrius.

Els tres cops…. 3
1. Condol. 4
2. Data límit. 7
3. Falsa alarma. 9
4. Interrogatori. 12
5. The End. 15
6. Justícia exprés. 17
7. Crisantems. 19
8. Xampany. 21
9. Elogi funest. 24
10. Consulta. 26
11. Doble incògnita. 30
12. Mort de riure. 32
13. A fora. 34
14. L'esquela. 37
15. Travelling. 40
16. Doble vida. 43
17. Túnel. 47
Fi de sèrie. 49

© La Comédiathèque

Els tres cops…

Dos personatges entreobren el teló per observar els espectadors que esperen que comenci l'espectacle.

Un – Qui és aquella senyora gran de la primera fila, la de l'audiòfon?

Dos – Doncs la titular dels drets…

Un – La titular dels drets…?

Dos – La rebesneboda de l'autor! Li hem hagut de demanar permís per representar l'obra. I creu-me, els hereus encara toquen més els collons que els autors vius…

Un – De què serveix muntar obres d'autors morts si has de pagar els hereus…?

Dos – Bé, a aquest només li falten deu anys per passar al domini públic…

Un – Esperem almenys que li agradi l'espectacle.

Dos – Això ja no ho tinc tan clar. Va assistir a l'estrena de l'obra el 1927. És clar, ja ve amb idees preconcebudes…

Un – I per què ha vingut, doncs?

Dos – Per comptar els espectadors, suposo, i assegurar-se que no l'estafem amb el seu deu per cent. I a sobre l'hem hagut de convidar per tenir-la contenta…

Un – De moment té els ulls tancats. Es concentra o dorm?

Dos – O potser és morta…

Un – Ah, no, ronca…

Dos – Potser l'hauríem de despertar. Ara picarem els tres cops de rigor…

Un – Demanaré que piquin una mica més fort…

Fosc. Se senten els tres cops de rigor…

1. Condol

Un home guarda uns instants de recolliment davant d'una tomba. N'arriba un altre.

Dos – Perdoni, busco la tomba de Michel Polnareff…

Un – És mort?

Dos – Perdó… Volia dir Serge Gainsbourg, és clar.

Un – Al final del caminal, a l'esquerra… No té pèrdua… Hi ha burilles pertot arreu…

El segon es disposa a anar-hi, però s'ho repensa i també es mira la tomba davant de la qual està plantat el primer.

Dos – Els cementiris són llocs ben estranys, si s'hi fixa… És que els morts són radioactius, que els enterrem en recintes hermètics durant segles, com els residus nuclears? Jo soc partidari de la incineració. I vostè?

Un – Perdoni?

Dos – La coneixia?

Un – Era la meva amant…

Dos – Ah, ho sento.

Un – Oh, no cal, de debò… Era una mala puta…

Dos – Va, no digui això… Amb raó ha vingut després de la cerimònia. Per no trobar-se amb el marit.

Un – Sí…

Dos – No l'ha pas mort vostè, oi?

Un – Ah, no! La va atropellar un tramvia… Sortia de casa meva per anar-me a buscar l'encenedor, que m'havia deixat al 4x4… Quan tornava a travessar el carrer… Havien inaugurat la línia el dia abans. No se'n va recordar…

Dos – Aquest és el problema dels tramvies. Com que són elèctrics, no els sents venir…

El primer treu una cigarreta i se la posa a la boca.

Un – Té foc…? Ara m'he quedat sense encenedor…

Dos – I tant.

Un – No està prohibit, oi?

Dos *(donant-li foc)* – Els cementiris són l'últim lloc on encara es pot fumar. I si fos un cementiri per a no fumadors, no hi haurien enterrat en Gainsbourg…

El primer fa una calada amb avidesa.

Un – Així és com el seu marit es va assabentar de la nostra relació… Li deia que anava a veure l'àvia a la residència. L'àvia no se'n recorda mai, de res. Ens anava de primera. Però com que el tramvia la va atropellar davant de casa meva… El seu marit devia sospitar alguna cosa…

Dos – És clar… Assabentar-se alhora que ets vidu i que et posaven les banyes…

Un – Des de llavors, vaig a peu…

Dos – Perdoni…?

Un – Ha fet que enterressin la seva dona amb les meves claus! Per venjar-se, segurament…

Dos – Les seves claus?

Un – Les claus del meu 4x4! Les hi havia donat… Perquè m'anés a buscar l'encenedor…

Dos – Ah, sí, és clar…

Un – Vaig anar al tanatori i vaig veure que li sortien de la butxaca… Però hi havia un munt de gent… No vaig poder fer res… Ara no sé com recuperar-les…

Dos – Però no en té una còpia…?

Un – Sí… La té la meva dona…

Dos – Només li ha de dir que ha perdut les seves…

Un – Estem separats… Aquella mala puta li acabava de dir que l'enganyava amb ella… Així que no crec que la meva exdona em torni la còpia de les claus…

Dos – Ja ho veig…

Un – Aviat es farà fosc… No tindria pas una pala?

Dos – Fa broma?

Un – No té cap pala… Ha vingut amb cotxe?

Dos – L'acosto a casa?

Un – I tant, gràcies. Cap a on va?

Dos – Cap al barri de la Butte-aux-Cailles.

Un – Mira que és curiós, és on vivia la meva amant.

Dos – Ja ho sé… Soc el seu marit…

Un – Ah, entesos… Ja ho havia sospitat en veure l'encenedor…

El segon es torna a treure l'encenedor de la butxaca.

Dos – Ah, sí, perdoni… L'hi torno, és clar… No sabia que fos seu… També em va estranyar trobar-li això a la mà quan me la van portar. Com que la meva dona no fuma… Bé, no fumava…

L'altre agafa l'encenedor.

Un – Gràcies. *(Donant un cop d'ull a l'encenedor.)* Ni una rascada… És un miracle…

Dos – La meva dona, en canvi…

Un *(desant l'encenedor)* – Me l'estimo molt… Me'l va regalar ella…

Dos – Però això de les claus… Ho sento molt, de debò… Li juro que no en sabia res… No se'm va acudir escorcollar-li les butxaques…

Un – El crec… Sembla un bon home…

Es disposen a marxar.

Un – Però em pensava que buscava la tomba d'en Gainsbourg. Per això no he desconfiat… Era per parar-me una trampa…?

Dos – I ara! Durant la cerimònia, és clar, no he tingut gaire temps de passejar… M'he dit que hi tornaria més tard per fer una mica de turisme… No passa res, un altre dia serà… *(Pausa.)* Sempre m'he preguntat què en fan, dels morts, quan els cementiris són plens…

Un – Els obliden… Tret d'alguns famosos… Deu ser això, la immortalitat. Una concessió perpètua…

S'allunyen.

Un – La veritat és que és un lloc bonic…

Dos – Va ser ella qui va voler que l'enterressin aquí…

Un – Deu costar un ull de la cara, oi? Hi ha molta gent famosa…

Dos – I tant… Tenia aquesta fal·lera pel món de les estrelles…

Marxen.

Dos – Té raó, era una mala puta…

Un – Va, no digui això…

2. Data límit

Un personatge és davant d'un ordinador. Un altre seu a l'altra banda de la taula.

Un *(consultant la pantalla)* – A veure, segons totes les dades que ens ha facilitat, seria el… 27 de desembre del 2041, al vespre.

Dos – Ah…

Un – Això li representa cap problema? Si no m'equivoco, tindrà 76 anys i 3 mesos… És una mica jove, és clar, però… Tenint en compte els seus hàbits de vida i les condicions més aviat insalubres del seu habitatge… Cregui'm… Difícilment podia aspirar a res millor…

Dos – Sí, és clar, però… El 27 de desembre és en plenes festes… No em va bé. La meva dona i jo tenim una botiga de xocolata. En aquesta època fem la meitat de la facturació de tot l'any… *(L'altre li fa entendre que no hi pot fer res.)* I si deixés de fumar…?

Un – Ah, llavors, és clar… A veure… *(Tecleja a l'ordinador.)* No fumador… Continua sense plantejar-se un canvi de pis…?

Dos – És al costat de la botiga… I amb els preus de l'habitatge pels núvols…

Un – Molt bé… Ens donaria, doncs… el 29 de febrer del 2044… És un any de traspàs… Guanya gairebé tres anys.

Dos – No sé si realment val la pena…

Un – Ah, això, vostè mateix.

Dos – I si també deixés de fer l'aperitiu…?

Un – També s'ha de viure una mica…

Dos – Té raó… No ens podem privar de tot… *(Pausa.)* I la meva dona…?

Un – Oh, això, miri, no hi influeix gaire. Fins i tot li aniria bé per al cor… i per a la pròstata.

Dos – No, vull dir la meva dona, eh… Per a quan està previst…?

Un – Ah… Ho sento… Però… És estrictament confidencial…

Dos – Però… Abans o després que jo…?

Un – Encara que ho sabés, no li podria dir res… De debò…

Dos – Mmmm… Ella no fuma…

Un – Oh, miri, de vegades això no vol dir res. I també s'ha de tenir en compte el tabaquisme passiu…

Dos – M'obliga a fumar al balcó…

Un – Pot tenir un accident… Fa molts quilòmetres a l'any amb cotxe?

Dos – No condueix…

Un – Els vianants també poden ser atropellats quan travessen el carrer, ja ho sap… I després hi ha els accidents domèstics… Una fuita de gas… Una caiguda per les escales…

Dos – Un assecador de cabells que cau a la banyera…

Un – Tant li importa que la seva dona se'n vagi abans que vostè? Li vol estalviar el dolor de sobreviure-li, és això…?

Dos – No és això… És pel panteó familiar… Des que va morir la meva mare, només hi queda una plaça…

Un – I…?

Dos – Doncs… Amb la meva mare m'hi avenia molt malament… No tinc cap ganes de… M'entén…? Així que, si la meva dona se'n va primer, quedaria resolt el problema… Ella ocupa l'última plaça i jo em puc instal·lar en un altre lloc… Sense que hi hagi cap mal rotllo…

Un – Ho entenc…

Dos – I si comencés a fer una mica d'esport…?

Un – Si no és un esport massa perillós… En quin pensava?

Dos – No sé… La petanca…

Un – No s'imagina la quantitat de fractures de crani que hi ha cada any entre els aficionats a la petanca…

Dos – Bé… Què hi farem… Doncs el 27 de desembre del 41…

S'aixeca per marxar, però s'ho repensa i es gira una última vegada cap al seu interlocutor.

Dos – Per cert, m'he deixat una pregunta… De què em moro, exactament…? Càncer de pulmó?

Un *(agafat desprevingut)* – Ah, sí, és veritat, ho sento, m'he oblidat del tot de comprovar-ho… Fa bé de preguntar-m'ho…

Ho comprova a l'ordinador i després aixeca el cap amb cara de no saber què dir.

Un – Ja li havia advertit que el seu habitatge era insalubre…

L'altre fa cara de no entendre-ho gaire.

Un – El balcó… S'ensorra. Ben mirat, em sembla que més valdria que deixés de fumar…

3. Falsa alarma

Arriba una dona de dol. Es treu un mocador de la bossa i s'eixuga una llàgrima. Li sona el mòbil.

Dona 1 *(amb veu molt afligida)* – Sí…? Ah, ets tu… Sí, sí, soc al tanatori. És veritat que feia anys que no el veia, però vaja. No deixa de ser un cop dur. El volia tornar a veure per última vegada…

Arriba una segona dona per l'esquerra de l'escenari, també de dol.

Dona 1 – Perdona, t'hauré de deixar. Acaba d'arribar la meva germana. Et truco més tard, d'acord? Gràcies per trucar…

Les dues dones es fan un petó, sense gaire afecte.

Dona 2 *(assenyalant la dreta de l'escenari)* – Sort que m'has avisat. A mi no m'ha arribat cap esquela. És aquí?

Dona 1 – Sí.

Dona 2 – L'has vist?

Dona 1 – Sí.

Dona 2 – Fa deu anys pel cap baix… Deu haver canviat, no?

Dona 1 – És mort.

Dona 2 – Sí… De fet, no sé si tinc gaires ganes de veure'l. No he vist mai cap mort. Potser val més recordar-lo tal com era l'última vegada que el vaig veure. Ple de vida…

Dona 1 – Va. Fes-ho per ell. Estic segura que li hauria fet il·lusió veure't per última vegada.

Dona 2 – Bé.

Es dirigeix sense gaire entusiasme cap a la dreta de l'escenari i desapareix. La seva germana torna a eixugar-se una llàgrima. L'altra torna al cap d'un moment, una mica trasbalsada.

Dona 1 – Estàs bé…?

Dona 2 – M'has dit que era allà, la porta de la dreta, oi?

Dona 1 – Sí, per què?

Dona 2 – No és ell.

Dona 1 – Fa deu anys que no el veus. És normal que hagi canviat.

Dona 2 – No ha canviat pas de sexe… Hi ha una dona, al taüt.

Dona 1 – N'estàs segura…?

Dona 2 – Una dona que no se li assembla gens, eh… No te n'has adonat?

Dona 1 – Estava tan trasbalsada, aquest matí, que m'han caigut les lents de contacte a la pica. Deu ser la porta de l'esquerra. Hi ha dues sales de vetlla… Hi aniré a mirar.

Dona 2 – Més val que hi vagi jo…

Se'n va i torna al cap d'un moment.

Dona 1 – Què?

Dona 2 – Tampoc no és ell.

Dona 1 – N'estàs segura?

Dona 2 – Si no és que tota la vida ens ha amagat que era negre… Deixa'm veure l'esquela. Potser t'has equivocat d'adreça. De tanatoris, n'hi ha pertot arreu…

Dona 1 – Déu meu… M'ha afectat tant saber que era mort. I ara ni tan sols podrem assistir al seu enterrament…

Es treu l'esquela de la bossa i la dona a la seva germana.

Dona 2 *(mirant l'esquela)* – Doncs no, sí que és aquí, no ho entenc… *(Llegint.)* Amb el dolor de comunicar-vos la defunció del senyor… No és el seu cognom!

Dona 1 – No pot ser! Deixa'm veure…

Agafa l'esquela i mig tanca els ulls per desxifrar-la sense les lents de contacte.

Dona 1 – Merda! És el cognom dels veïns… Almenys un cop al mes el carter s'equivoca de bústia. S'ha de dir que, entre Martínez i Ramírez… No m'hi he fixat.

Dona 2 – O sigui que no és mort…

Dona 1 – Em sap molt de greu… *(Silenci incòmode.)* Què en farem, de la corona?

Dona 2 – No crec que ens tornin els diners, eh…? T'imagines que les floristeries tornessin els diners de les flors després dels enterraments…? La podem deixar per guarnir la tomba del difunt dels teus veïns.

Dona 1 – Sobretot perquè no semblava que li tinguessin gaire afecte. Ni tan sols han vingut…

Dona 2 – És normal, si tens tu l'esquela…

Dona 1 – Merda, és veritat. I ara com els ho diré, jo…?

Dona 2 – Aquí sí que et caldrà tot el tacte del món…

Dona 1 – En fi… La bona notícia és que no és mort… I jo que gairebé ja havia fet el dol…

Dona 2 – Així ja tindràs feina avançada, oi?

Comencen a allunyar-se.

Dona 1 – Déu meu…

Dona 2 – L'aniràs a veure?

Dona 1 – Qui?

Dona 2 – Doncs ell!

Dona 1 – Per què l'hauria d'anar a veure?

Dona 2 – I jo què sé. Li volies dir adeu per última vegada, fos com fos. Doncs així ho podries fer en vida…

4. Interrogatori

Una taula i dues cadires. Un personatge camina amunt i avall darrere del segon, que seu en una cadira.

Un – Parlaràs, creu-me. N'he fet cantar de més durs que tu, t'ho asseguro.

Dos *(amb aire cansat)* – Que soc innocent, li dic.

Un – Sí, i tant. Tots diuen el mateix. Va, tornem a començar. Cognoms, nom, edat, professió…

Dos – Sensecadira, Pere, 33 anys, infermer…

Un – I on eres dimecres al vespre, cap a mitjanit?

Dos – Al llit. Dormia.

Un – Sol?

Dos – No, amb la meva dona.

Un – I ara em diràs, és clar, que ella també dormia…

Dos – Doncs sí. A mitjanit. Tots dos treballem l'endemà.

Un – Almenys podries tenir una mica més d'imaginació.

Dos – Que no tinc res a dir-li, li dic.

Un – Sí, home… Doncs creu-me, m'ho diràs igualment.

Dos – Què? Que no tinc res a dir-li? L'hi acabo de dir.

Un – No juguis amb mi a veure qui és més imbècil, eh! No tens pas assegurat que guanyis.

Dos – Segur que no…

S'aixeca per estirar les cames.

Un – Seu, Sensecadira! *(L'altre es posa a riure.)* I vigila, que a sobre et fotré una denúncia per desacatament.

L'altre torna a seure, resignat.

Dos – Si ja no es pot ni fer broma…

Un – Doncs què? On eres dimarts al vespre?

Dos – No havíem dit dimecres?

Un – Sí, bé, dimarts, dimecres, ens la sua. On eres?

Dos – No me'n recordo.

Un – Com que no te'n recordes? M'acabes de dir que eres al llit, amb la teva dona.

Dos – No, això era dimecres, però de dimarts no me'n recordo.

Un – Hòstia, vols parlar d'una vegada! *(Dona un cop a la taula amb la mà i tot seguit es retorça de dolor.)* Hòstia puta…

Dos – Què et passa…?

Un – No t'hi fiquis!

Dos – Et fa mal…?

Un – M'he destrossat la mà…

Dos – A veure.

Un – I tu què hi entens?

Dos – Soc infermer… M'ho has fet repetir deu vegades pel cap baix. *(El primer es deixa fer i l'altre li examina la mà.)* Tranquil, no tens res trencat.

Un – I per què em fa un mal de mil dimonis, doncs?

Dos – Tampoc no calia fotre tan fort. És increïble, fins i tot has trencat la taula. Saps que gairebé m'has espantat? Em pensava que em fotries una hòstia de debò.

Un – Perdona, m'he ficat una mica massa en el paper.

Dos – Quina collonada, això dels simulacres d'interrogatori. No ens hem fet policies perquè ens fotin una pallissa fent de detinguts, collons.

Un – Sí, doncs la pròxima vegada faràs tu de policia. Ja veuràs si és més divertit que fer de sospitós…

Dos – Bé, fem una pausa? Tampoc no treballem a preu fet.

Un – D'acord.

Treu un paquet de cigarrets i n'ofereix un a l'altre.

Dos – Gràcies, ho vaig deixar la setmana passada. *(L'altre es disposa a encendre el cigarret.)* Escolta, no voldria ser més papista que el papa, però saps que ara està prohibit…

Un – Què?

Dos – Doncs, eh… Som en un lloc públic, no?

Un – Hòstia puta… Per què vaig triar aquesta feina de merda…? O sigui que ara un policia ni tan sols pot oferir una cigarreta a un sospitós durant un interrogatori?

Dos – Et podria denunciar… Mires massa sèries de policies, tu…

L'altre es desa el paquet de cigarrets a contracor.

Un – Bé, doncs val més que hi tornem.

Dos – D'acord. Fas de sospitós?

Un – D'acord.

Seu a la cadira i l'altre comença a caminar amunt i avall darrere seu durant una estona. El primer comença a impacientar-se.

Un – Va, comencem o què? Que m'estic adormint…

Dos – Espera, collons! Que em concentro…

Continua caminant amunt i avall i finalment s'hi posa.

Dos – A veure, imbècil, on eres dimecres a mitjanit? M'ho acabaràs dient, així que val més que m'ho diguis ara mateix, estalviarem temps.

Un – D'acord. Estava atracant el supermercat de sota de casa.

Es posa a riure.

Dos – Oh, no, deixa de fer el burro!

Un – M'acabes de dir que estalviaríem temps. M'has convençut, i prou. Ets un policia boníssim, nano. *(Mirant el rellotge.)* I és veritat, collons, mira quina hora és! Amb el que ens paguen, no farem pas hores extres…

Dos – Hòstia, tens raó, és hora de plegar. I avui no puc arribar tard. La meva dona ha decidit arrossegar-me al teatre aquest vespre.

Un – No fotis…?

Dos – Espero que no sigui tan pesat com l'última vegada. Gairebé em vaig adormir…

Tots dos es posen les jaquetes i es disposen a marxar.

Un – I dimecres passat a mitjanit, què collons feies? Ara gairebé tinc ganes de saber-ho. Va, m'ho pots dir…

Dos – Doncs era al llit, imagina't.

Un – Amb la teva dona?

Dos – No, amb la teva, imbècil.

Marxen tot rient.

Un – Ves a saber…

5. The End

El primer mira fixament cap a la sala. Arriba el segon, com si busqués el camí.

Dos – Perdoni. Sap on és la tomba de Jim Morrison…?

Un *(sortint de la seva meditació)* – Ni idea.

Dos – L'última vegada que vaig venir va ser per l'enterrament, però anava tan col·locat… No me'n recordo de res… El coneixia?

Un – En Morrison?

Dos – No… El… El paio que enterren aquí… Hi ha molta gent. Era algú important?

Un – Un filòsof… que també escrivia obres de teatre.

Dos – Era un pensador brillant, un professor generós, un amic fidel… Bla, bla, bla… Ves a saber si només escrivia coses infumables, grapejava les alumnes i devia diners a tothom… Els cabrons també es moren, no? Sovint més tard que els altres, per cert. Però també acaben petant. Doncs on els enterren, eh? Miri els epitafis del voltant. Al meu estimat espòs… Al nostre pare adorat… Al nostre estimadíssim patró… I els paios que enganyaven les dones, pegaven als fills i explotaven els obrers, on els enterren? No sé d'on ve aquesta mania de santificar els imbècils quan ja són morts.

Un – Deu ser l'agraïment dels vius per haver-se'ls tret de sobre d'una vegada…

Dos – En tot cas, només per això ja valdria la pena assistir al propi enterrament. Per sentir tota aquella gent que no et podia ni veure dir que eres un paio fantàstic…

L'altre se'l mira, intrigat.

Dos – Hòstia. Ara el minut de silenci… No se n'estan de res. *(Silenci.)* Deuen ser un plom, les obres de teatre escrites per un filòsof, no?

El primer sembla una mica ofès. El segon es pregunta si no ha ficat la pota.

Dos – El coneixia, aquest… dramaturg?

Un – Jo tampoc no em volia perdre el meu enterrament… *(Allargant la mà a l'altre per presentar-se.)* Jean-Paul…

Dos *(estrenyent-li la mà)* – Jim…

Un – No l'hauria reconegut. Aleshores duia els cabells llargs, oi…?

Dos – I vostè no era una mica guerxo?

Un – Només d'un ull. *(Divertit.)* Però ara soc pura essència…

Dos *(traient una cigarreta)* – Come on, baby, light my fire.

El primer, que no sembla entendre l'acudit, encén la cigarreta del segon.

Un – Ho sento, no he escoltat mai els seus discos…

Dos – Jo tampoc no he llegit els seus llibres… L'existencialisme, oi?

Un – Sí…

Dos *(irònic)* – Ser o no ser…

L'altre no sap ben bé si en Jim se'n fot o no.

Un – No, això no és meu, malauradament… Està segur que en Morrison és enterrat al cementiri de Montparnasse?

Dos – No?

Un – Jo diria més aviat el Père-Lachaise…

Dos – Hòstia, no me'n recordo de res. Devia anar ben col·locat… Em sabrà greu tota la mort haver-me perdut el meu enterrament…

6. Justícia exprés

Dues cadires, una a cada costat d'una taula. Entra un home amb una granota taronja. Arriba una dona amb toga d'advocada, acceleradíssima, amb el mòbil a l'orella. Saluda breument l'home i comença a instal·lar-se. Deixa el maletí damunt la taula i en treu un expedient.

Advocada *(al telèfon)* – Escolti, vint anys no està tan malament. Sap que amb un altre jutge i una altra advocada li n'haurien pogut caure molts més? Bé, una mica més. I, a més, vint anys, amb les reduccions de pena… D'aquí a deu anys podem aspirar a la llibertat condicional. Passen volant, deu anys, oi? Bé, perdoni, l'he de deixar, ara soc amb un client. Sí, ja ho sé, vostè és realment innocent, però vaja. Què vol que hi faci? No es pot guanyar sempre. Ja el trucaré, eh? Adeu, adeu… *(Es desa el telèfon.)* Quin torracollons…

L'advocada es gira finalment cap a l'home, que s'ha quedat dret.

Advocada *(amb un somriure professional)* – Ara ens toca a nosaltres, senyor… *(Comprovant el cognom a l'expedient.)* Martínez.

Home – Sánchez…

Advocada – Comencem bé… Segui, senyor Sánchez, si us plau. Si ho sabés… Aquests expedients judicials són plens d'errates. Per no parlar de les faltes d'ortografia… Sembla que tots aquests jutges siguin analfabets. *(Sospirant.)* I després ens estranya que hi hagi tants errors judicials… *(Tornant a somriure.)* Però no es preocupi, que el traurem d'aquesta, eh? A veure, de què l'acusen exactament…? *(Fullegejant el gruixut expedient.)* A veure… Mare meva… Però si això sembla l'afer Dreyfus. Una autèntica novel·la per entregues. Ja em preguntava per què em pesava tant el maletí. Com si tingués temps de llegir-m'ho tot! Bé, doncs resumint: a grans trets, vostè va partir la seva dona pel mig amb una destral, oi?

Home – No…

Advocada – Bravo! És exactament la resposta que n'esperava. Si és innocent, encara és més senzill. Es declara no culpable i no perdem el temps amb els detalls. Em sembla que farem una bona feina plegats, senyor Ramírez. De fet, aquesta és l'estratègia de defensa que sempre proposo als clients: negar-ho tot en bloc. Fins i tot l'evidència. Sembrar el dubte entre els membres del jurat, amb l'esperança d'obtenir l'absolució en cas de dubte. Bé, no sempre funciona, però cregui'm, és molt més senzill que entrar en detalls. Les circumstàncies atenuants, la infància desgraciada, un rampell de bogeria… Tot això és tan complicat. I amb un resultat molt incert, sap? Doncs farem el següent. Coneix el joc del «ni sí ni no»?

Home – Sí…

Advocada – Ah, ja ha perdut! L'he ben enredat… Però li proposo una variant més fàcil. Respongui no a totes les preguntes que li facin, d'acord? Mai sí. Sempre no. Atenció, està a punt?

Home *(a la defensiva)* – Mmmm…

Advocada – Tenia motius per tenir-li mania a la seva estimada esposa…?

Home – No…

Advocada – Té una destral…?

Home – No…

Advocada – S'ha vestit mai de dona? *(Li sona el mòbil.)* Perdoni, de seguida estic amb vostè… Sí…? Ah, sí, amor meu! Com va? No, tinc hora a la perruqueria a les cinc, i abans he de veure una dotzena de clients. Pots passar per la botiga de plats preparats quan tornis, pel soparet amb els amics? No tindré temps… Oh, he convidat el jutge amb la seva dona, el fiscal amb la seva amant… Ja són tres. No, tres, l'amant del fiscal és la dona del jutge. Oh, escolta, compta per a sis, d'acord? Gràcies, ets un amor. Petons, petons. Jo també… Va, fins al vespre…

Es desa el mòbil.

Advocada – Bé, per on anàvem, senyor Hernández?

Home – Sánchez…

Advocada – Perdoni, Hernández és el cognom de la dona de fer feines. O Fernández, ja no ho sé. Bé, doncs no ha mort la seva dona, i punt, d'acord? Cregui'm, així ens estalviem moltes complicacions… I responent sempre no, sigui quina sigui la pregunta, segur que no es contradiu mai. Té res més a dir-me, senyor Gómez?

Home – Eh… Sí…

Advocada – Ah, l'he tornat a enxampar. La resposta correcta era no. Bé, l'he de deixar, senyor González. El deure em crida. Avui encara he de salvar molts innocents com vostè… Ens veiem demà al judici? I, un cop més, no s'hi amoïni. Estic convençuda de la seva innocència i faré que el jurat n'estigui tan convençut com jo. *(Amb aire de complicitat.)* De fet, aquesta nit tinc el jutge a sopar i miraré de dir-li quatre paraules a favor seu a l'hora de les postres. *(Per a ella mateixa.)* Abans que la nit es descontroli del tot, com l'última vegada… Va, a reveure, senyor Márquez…

L'advocada surt tan accelerada com havia entrat. El paio es queda allà, perplex. Aleshores es gira. A l'esquena de la granota taronja es llegeix «Servei de manteniment».

Home – Va, Djamel, què collons fas amb l'escala? Tampoc no ens hi passarem tot el dia, per canviar una bombeta!

7. Crisantems

Dos personatges (homes o dones), drets l'un al costat de l'altre a l'escenari, de cara al públic, miren dues tombes imaginàries davant seu. El primer mira de cua d'ull cap al segon.

Un – Bravo! Això sí que és una tomba ben guarnida de flors… És una meravella.

Dos – Gràcies… Però porta feina, sap? Ara bé, quan veus el resultat, t'oblides de tota la resta…

Un – I tant.

Dos – I els seus crisantems, són de la floristeria d'aquí al costat?

Un – I ara! Els cultivo jo. I sense adobs, eh?

Dos – No hi ha res com uns crisantems ecològics. *(Pausa.)* I… quant fa que és mort, el seu, si no és indiscreció?

Un – El 31 de desembre farà vint anys exactes.

Dos – El 31 de desembre?

Un – Doncs sí… La nit de Cap d'Any. Ja es pot imaginar les ganes que tenia de fer festa…

Dos – Un os de gall dindi que se li devia ennuegar…?

Un – No, el va atropellar un cotxe… Un conductor borratxo que ni tan sols tenia carnet.

Dos – Aquests sí que els haurien de matar… Bé, almenys va morir a l'acte. No va patir.

Un – I el seu?

Dos – Avui fa cinc anys. És l'aniversari…

Un – Encara és ben recent, doncs… Deixa un buit, oi?

Dos – I tant… N'he agafat un altre, però diguin el que diguin… No és el mateix. No el substitueix.

Un – I tant.

Dos – I vostè, n'ha tornat a agafar un?

Un – No. Ni tan sols n'he tingut ganes. Ja sé que no l'hauria substituït…

Dos – En fi… La vida continua, malgrat tot. Té fills?

Un – Tres. Però això tampoc no el substitueix, oi?

Dos – No és el mateix. Sobretot quan es fan grans. I se'n van de casa.

Un – Ells, si no haguessin mort abans d'hora, no ens haurien deixat mai.

Dos – Doncs sí… Però vaja… Viuen menys que nosaltres, ja ho sabem. Hauríem d'estar preparats…

Un – Així i tot, quan passa, és un cop dur. Com el va trobar, el seu?

Dos – Per internet.

Un – Ah, sí… A la meva època encara no existia… Vaig acollir el de la veïna. Ja no el volia.

Dos – Hi ha dones així… S'enamoren d'un i després s'adonen que no és el que s'havien imaginat… Aleshores prefereixen abandonar-lo… És trist, però vaja. Sort que vostè hi era per acollir-lo… Segur que ha estat molt feliç amb vostè, tot el temps que ha viscut…

Un – En té cap foto?

Dos – Miri, n'hi ha una aquí, a la tomba.

Un – Ah, sí, és veritat, no m'hi havia fixat… Déu meu, que guapo que era… Amb aquelles orelles tan grosses…

Dos – I si l'hagués vist uns anys abans. Amb el pèl ben espès. I el seu?

Un *(mostrant-li la tomba)* – Miri…

Dos – Ah, sí… Tot arrissat… Quina cara més simpàtica…

Un – Era un encant…

Sospiren.

Un – Bé, haurem de marxar. Em sembla que només ens esperen a nosaltres per tancar.

Dos – Ve sovint?

Un – Tan sovint com puc. Però queda força lluny… I vostè?

Dos – Jo, per sort, visc aquí al costat. Puc venir cada dia…

Un – Doncs segur que ens tornarem a veure.

Dos – Si Déu vol.

Comencen a marxar.

Un – I el seu, de què va morir?

Dos – Oh… Una llarga malaltia, com diuen quan no saben què dir. Al final patia tant… El vaig haver de fer sacrificar.

Un – Va, pensi que allà on són ja no pateixen.

Dos – Creu que també hi ha un cel per a ells?

Un – Ves a saber… De cementiris, bé que en tenen…

8. Xampany

Una dona beu una copa de xampany. Truquen a la porta.

Dos *(fora d'escena)* – La policia!

La dona va a obrir.

Una – Passi, si us plau. L'esperava.

Entra la segona dona.

Una – Ve tota sola?

Dos – És que… El meu company tenia un assumpte per resoldre. Anem curts de personal, sap?

Una – Res de greu, espero?

Dos – No… Un traficant que ha acabat a la boca del seu pitbull.

Una – És mort?

Dos – Qui? El pitbull? Faig broma, no s'amoïni… Però el gos li ha arrencat un braç. I no volia deixar anar la presa. L'hem hagut d'adormir…

Una – Qui? El traficant? Faig broma…

Es posen a riure.

Dos – Per cert, és a baix, al furgó policial… Espero que no es desperti gaire aviat…

Pausa.

Dos – Doncs… on és?

Una *(amb un gest de la barbeta)* – Aquí al costat, al dormitori.

Dos – Bé, doncs hi aniré a fer un cop d'ull, si m'ho permet…?

L'agent desapareix un moment pel costat oposat d'on ha entrat. Torna de seguida.

Dos – I… si no és indiscreció, com ho ha fet? Perquè, veient-la a vostè… Però no està obligada a respondre'm, eh?

Una – Amb un ganivet de serra.

Dos – Un ganivet de serra…?

Una – Un ganivet elèctric. De piles…

Dos *(impressionada)* – I tenia pensat… endur-se les peces soltes. Posar-les en una bossa d'escombraries, potser?

Una – No li hauria trucat…

Dos – És veritat.

Una – Una copa de xampany?

Dos – És que… Bah, i per què no, al capdavall!

La primera li serveix una copa.

Dos – Gràcies. Bé, doncs… A la seva salut.

Beuen en silenci.

Una – No m'emmanilla?

Dos – Només tenia un marit?

Una – Sí.

Dos – Doncs no sembla pas que hagi de reincidir de seguida.

Intercanvien un somriure.

Dos – És ben fresc… Perdoni, però… per què només dos trossos? S'havien acabat les piles…?

Una – El meu marit no es decidia entre la seva amant i jo. Així que he decidit repartir-lo a parts iguals.

Dos – Els homes són tots iguals…

Una – És casada?

Dos – Vídua.

Una – Ho sento…

Dos – No, però no passa res, eh…

Una – No em digui que vostè també…

Dos – I ara! No hauria pogut entrar mai a la policia… Ara no són tan estrictes amb les proves d'accés, però vaja, tenir antecedents no ajuda gaire… No, el meu marit va morir d'una manera ben estúpida. D'una grip…

Una *(compassiva)* – La grip A…

Dos – Ni això! D'una manera ben estúpida, li dic… Un dia va tornar amb una mica de febre. Li vaig portar un ponx calent al llit. L'endemà era mort.

Una *(fent broma)* – Si agafo un refredat, no vindré a casa seva a curar-me…

Riuen de bona gana.

Una – Una mica més de xampany?

Dos – Ara entén per què no l'emmanillo…

La primera li torna a omplir la copa, somrient.

Dos – I la coneix?

Una – Qui?

Dos – L'amant!

Una – Personalment, no. Només sé que treballa a la policia.

Dos – No pot ser! Una companya! Oh, sap, de males putes n'hi ha pertot arreu. Fins i tot a la policia…

Una – Li puc fer una pregunta?

Dos – Endavant…

Una – Creu en les casualitats?

Dos – Ja sap que en el meu ofici…

Una – Doncs cregui'm, no és pas per casualitat que és aquí.

Dos – Alexandre?

Una – És el meu marit.

Dos – M'havia dit que ell també era vidu!

Una – Ja ho veu, tothom es pot equivocar.

Dos – Caram… Això sí que és un cop dur. No l'havia ni reconegut, miri. S'ha de dir que l'ha deixat ben arreglat… Deu estar enfadada amb mi, és clar?

Una – A vostè també l'ha enganyada…

Dos – Quin cabró… I ara què farem?

Una – Ja l'hi he dit, ens el repartim. Prefereix la part de dalt… o la part de baix?

Dos – És que… No és tan senzill… He de redactar un informe. Em costarà fer-ho passar per un accident domèstic…

Una – Un suïcidi?

Dos – Un paio que es fa l'harakiri amb un ganivet de piles…?

Una – En aquest cas, s'ha de fer desaparèixer el cos. Té cap idea?

Dos – El pitbull?

Una – Són trossos força grossos…

Dos – És un pitbull gros.

Una – Aniré a comprar més piles…

9. Elogi funest

Un personatge guarda uns instants de recolliment davant d'un taüt obert, al costat del qual hi ha un gerro damunt una tauleta. N'arriba un altre.

Dos – Hola… *(Vacil·lant.)* Em reconeixes? Domènec.

Un – Ah, sí, és clar… Fa tant de temps…

Dos – Tan bon punt ho vaig saber, vaig venir.

Un – Sí. Jo també…

Dos – No l'havia tornat a veure des de l'institut. No sé si l'hauria reconegut. Ha canviat…

Un – És mort…

Dos – Era un professor inoblidable.

Un – La prova és que trenta anys després encara ens en recordem.

Dos – Hi ha professors així, que et marquen per tota la vida.

Un – I tant…

Dos – No sé si, sense ell, encara recordaria de memòria les declinacions alemanyes.

Un – Era un pedagog excel·lent…

Dos – Mmm… Una mica sever, potser…

Un – Sí… El senyor Furère…

Dos – Li dèiem Adolf.

Un – No era amb mala intenció…

Dos – De vegades els nens són cruels. Era per riure.

Un – El que és segur és que amb ell no rèiem gaire…

Dos – Te'n recordes, de quan et va trencar un dit amb el regle perquè et va enxampar ficant-te'l al nas?

Un – I tant! Mira, encara en tinc la cicatriu. I tu, quan et va penjar al penjador tota l'hora perquè havies confós el datiu i el genitiu?

Dos – M'ha quedat una marca vermella al voltant del coll…

Un – Com deies, hi ha professors que et marquen per tota la vida.

Dos – Veure'l estirat aquí, així, amb aquell bigotet… Trenta anys després…

Un – Sí… Jo tampoc no m'ho hauria perdut per res del món… Ara visc a Madrid… I tu?

Dos – A Los Angeles.

Un – Tampoc no et deuen servir de gaire les declinacions alemanyes… En fi, tot això queda molt lluny.

Dos – Sí. Eren uns altres temps…

Un – Ara que ja no es pot defensar, no li farem més retrets.

Dos – Tens raó… Que Déu el tingui a la glòria.

Silenci de recolliment.

Un – No tenia els ulls tancats, fa un moment…?

Dos – No ho sé. Sí, potser… Em sembla que sí…

Un – Em fa l'efecte que ens mira…

Dos – Amb la mateixa mirada maligna d'abans…

Un – I si no fos mort de debò…?

El segon agafa el gerro de la tauleta i clava un cop al crani del mort.

Dos – Ja està. Ara sí que és mort.

Un – Podríem tenir problemes, no?

Dos – Tampoc no ens podíem arriscar que l'incineressin viu.

Un – Tens raó. És l'últim favor que li podíem fer…

Dos – No li queien gaire bé els jueus, oi?

Es disposen a marxar.

Un – I, a part d'això, has tornat a veure algú més de l'institut?

10. Consulta

Un home entra en una consulta mèdica. El metge seu a la taula, enfeinat omplint un paper.

Metge – Segui, si us plau…

Pacient – Gràcies.

Metge – A veure… Què el porta a la consulta?

Pacient – Doncs… No sé com dir-li-ho… Jo… Em sembla que he agafat la Mort…

Metge – Oh, miri, ara mateix no veiem res més… Corre un virus… Cregui'm, no parem… A veure? Mocs… Picor a la gola… Una mica de cansament…

Pacient – No, no, estic perfectament, doctor… No estic malalt… El que vull dir és que… he agafat la Mort, de debò.

El metge sembla una mica desconcertat.

Metge – Sí… *(Mirant de recuperar les formes.)* Bé, per si de cas li receptarem un petit tractament preventiu… *(Treu una recepta que comença a redactar com un autòmat.)* A veure… Un còctel de vitamines per despertar aquest sistema immunitari una mica adormit pel fred… Un xarop per a la gola, una cullerada sopera al matí, al migdia i al vespre… Paracetamol només en cas de mal de cap… *(Allarga la recepta al pacient.)* Apa, amb tot això ja no hauria de tenir gaires problemes aquest hivern… *(Però el pacient no agafa la recepta.)*

Pacient – Ja sabia que no seria fàcil…

Metge *(sorprès)* – És un tractament d'allò més habitual, sap? Ara mateix en recepto almenys trenta cada dia…

Pacient – Doctor, he agafat la Mort. La tinc tancada al Fiat Uno que tinc aparcat al garatge de casa, als afores.

Metge *(sortint de la seva letargia)* – Expliqui-m'ho…

Pacient – Doncs… Ahir al vespre vaig decidir posar fi a la meva vida…

Metge – Mmm…

Pacient – Les armes de foc no fan gaire per mi. I el gas pot ser perillós per als veïns. Cal pensar en els que es queden, oi?

Metge – És clar…

Pacient – Així que vaig anar al garatge. Vaig fer com he vist tantes vegades a les pel·lícules de la tele. I vaig engegar el Fiat Uno. Amb prou feines, per cert. Fumeja com un tractor i fa més o menys el mateix soroll. És el catalitzador. L'hauria de canviar, però vaja… En fi, en aquest cas era més aviat un avantatge. Em vaig asseure al volant. Vaig engegar la ràdio. Estaven donant les notícies. Bé, això no té cap importància, però vaja… Acabaven d'anunciar la mort d'una locutora molt coneguda.

La veritat és que em va afectar. Total, que començava a endormiscar-me tranquil·lament, pensant que seria el meu últim son, quan la vaig veure pel retrovisor, asseguda darrere meu…

Metge – Qui?

Pacient – La Mort!

Metge – Ah, sí, és clar…

Pacient – No m'hauria hagut de sorprendre tant. Justament estava fent tot el possible per trobar la Mort. Però sap què em va sorprendre?

Metge – No…

Pacient – Doncs que era exactament com ens la imaginem.

Metge – És a dir…

Pacient – La gran capa negra, la dalla, tota la disfressa, vaja! És increïble. Et dius que, bé, tot això només és una imatge, i resulta que… Perquè ningú no ha vist mai la Mort. Potser existeix, d'acord. Però és com Déu. Potser algun dia ens el trobarem allà dalt, però ningú no n'ha tornat amb fotografies perquè sapiguem exactament quina pinta fa. Així que et penses que, encara que existeixi, segur que no és un venerable vellet amb els cabells llargs i la barba blanca, que s'assemblaria vagament al Pare Noel o a Gandalf…

Metge – No, evidentment…

Pacient – Doncs això és el que em va fer un ensurt de mort. Veure-la allà, així, exactament com me l'havia imaginada…

Metge – Sí, això… Deu haver estat un bon ensurt…

Pacient – En tot cas, cregui'm, em vaig desvetllar de cop! No sé què em va agafar, vaig apagar el motor i vaig sortir del cotxe com un boig, tancant la porta d'un cop. I aleshores, per sort, vaig tenir un bon reflex…

Metge – Ah, sí…?

Pacient – Encara tenia la clau del Fiat Uno a la mà. De seguida vaig prémer el botó per tancar les portes amb el comandament. Ja no funciona gairebé res, en aquest cotxe, però això encara funciona. Era un dels primers models que ho portava. Fins i tot vaig dubtar si agafar aquell extra, no soc gaire de ginys, però ja sap com va. Era l'únic model que tenien disponible al concessionari. Era això o esperar mesos que me'l lliuressin…

Metge – Sí, ja sé com va… Acabo de canviar el Mercedes i he hagut d'agafar l'encenedor, tot i que fa cinc anys que vaig deixar de fumar… I cregui'm, només l'extra de l'encenedor en un cotxe així… Gairebé val el mateix que un Fiat Uno de segona mà… Sí, bé, i després?

Pacient – Després estava salvat! Era tancada allà, dins del cotxe. Davant dels meus ulls, li dic. Veia perfectament com enganxava aquella mena de burca negra al vidre

per provar de sortir. Però no! Havia caigut a la trampa! Se n'adona? Al meu Fiat Uno!

Metge – Bé… O sigui que de debò no vol el xarop…?

Pacient – Però no entén el que li dic? He agafat la Mort!

Metge – Sí, sí… Jo… El puc derivar a un col·lega, si vol…? Esperi, dec tenir-ne l'adreça aquí, a l'agenda…

Busca sense trobar res i després despenja el telèfon.

Metge – Sí, Cristina. Em pot donar el número del doctor Müller? Del centre de salut mental, sí… *(Gargoteja alguna cosa en un paper.)* Gràcies… *(Penja i allarga el paper al pacient.)* Au, vagi'l a veure de part meva i expliqui-li què li passa, d'acord? Segur que li interessarà molt…

Pacient *(agafant el paper)* – Gràcies… I què faig amb el Fiat Uno?

Metge – És que…

Pacient – Doncs ara el necessitaré… Vull dir ara que he decidit que no em suïcidaré… Què faig? Si obro la porta, aprofitarà per fotre el camp, la Mort. I tornarà a prendre vides a tort i a dret.

Metge – Li han pres alguna cosa…?

Pacient – La Mort, amb la seva dalla!

Metge – Ah, sí, és clar…

Pacient – És una responsabilitat enorme, sap? Per cert, ho ha vist? Ahir, a les notícies: no van anunciar la mort de cap celebritat al final de la seva carrera. Cap terratrèmol en un país en vies de desenvolupament. Cap accident d'autocar escolar… És clar, com que la mort és tancada dins el meu cotxe…

Metge *(sense que se sàpiga si fa broma o no)* – D'altra banda, si s'hi quedés massa temps, s'imagina les conseqüències? Seria una catàstrofe per als mitjans, les ONG, les funeràries, el sistema públic de pensions, els compradors d'habitatges a canvi d'una renda vitalícia…

Pacient *(contrariat)* – Em fa l'efecte que no em pren seriosament…

Metge – No es prengui malament el que li diré, no poso gens en dubte la veracitat del que m'acaba d'explicar, però està ben segur que no hi havia algú altre, al seient del darrere? No sé… La seva dona, per exemple…

Pacient – La meva dona no porta burca! I, a més, ens vam divorciar l'any passat. Em va afectar molt, per cert. És un dels motius que em van portar a la vora del suïcidi…

Metge – Doncs ja ho veu! Al capdavall, vostè mateix ho ha dit, començava a estar ben atordit… En aquestes circumstàncies es poden tenir al·lucinacions… Potser en aquell moment va tornar a pensar en la seva dona, en tots els bons moments que havien passat junts, i se li va aparèixer així…

Pacient – Amb una burca i una dalla…?

El metge sembla perplex. El pacient rumia.

Pacient – És veritat que això de la burca… Era més aviat una mena de mocador negre que duia lligat al coll… I pel que fa a la dalla, no n'estic del tot segur… També hauria pogut ser una escombra… Però les bruixes també porten escombra i mocador negre!

Metge – Mmm, sí…

Pacient – I llavors com explica que aquest matí, quan he tornat al garatge després d'una bona nit de son, encara fos allà, darrere del vidre del Fiat Uno? Fins i tot m'ha intentat dir alguna cosa…

Metge – Ah, sí?

Pacient – Com que no sentia res, ha gargotejat una cosa en un paper, en una llengua indesxifrable que s'assemblava vagament al portuguès, i me l'ha enganxat contra el vidre.

Metge – Portuguès?

Pacient – A mi també m'ha sorprès una mica…

Metge – I què hi deia, en aquell paper?

Pacient – Doncs no en tinc ni idea… No entenc el portuguès… Ho hauria de preguntar a la dona de fer feines. És portuguesa, precisament… Però és estrany, aquest matí no ha vingut com de costum… No, li ho asseguro, doctor. He agafat la Mort…

Metge – Mmm… De moment li receptaré un tranquil·litzant… L'ajudarà a relaxar-se…

Pacient – Ho creu…?

El metge assenteix i comença a gargotejar alguna cosa en una recepta.

11. Doble incògnita

Un personatge, dret de cara al públic, mira una tomba. Se n'acosta un altre.

Dos – Perdoni, és la tomba de l'autor desconegut?

Un – Ah, no, aquesta és la tomba del soldat desconegut.

Dos – N'està segur?

Un – De vegades costa orientar-s'hi… Com que no hi ha res escrit… *(Traient un paper.)* M'han donat un plànol a l'entrada, però vaja… *(Posant-se les ulleres.)* A veure. W28… Sí, és aquesta. El soldat desconegut. Entre el geni incomprès i l'alcohòlic anònim. L'autor desconegut és just al darrere: X29…

Dos – Em pregunto si ha estat tan bona idea posar-los tots al mateix cementiri…

Un – Sí, exacte. L'agent secret és a X27. *(Silenci de recolliment, cadascú davant la seva tomba.)* Era parent seu?

Dos – Aquest o un altre. Ves a saber! Soc fill de pare desconegut…

Un – Ah, sí… *(Torna a mirar el plànol.)* El pare desconegut… No, no hi ha qui s'hi aclareixi. Almenys hi haurien pogut posar un índex alfabètic. I aquesta quadrícula amb números i lletres és ridícula… Sembla una batalla naval! A5, aigua… C10, tocat… B12, enfonsat…

Dos – I vostè?

Un – El soldat desconegut? Era el meu pare…

Dos – De debò? I… ha seguit els passos del seu pare?

Un – Quin remei! La carrera militar és una vella tradició a casa nostra. Som soldats de pares a fills. De fet, ja tinc lloc reservat al panteó familiar.

Dos – Ah, que també hi ha panteons?

Un – No ho sabia? Sí, sí, i tant! Hi tinc tota la família enterrada. Una llarga nissaga de militars molt discrets. Ja ho sap: a l'exèrcit, muts i a la gàbia.

Dos – Muts i a la gàbia…? Com els ocells?

Un – Muts! Vull dir que no badem boca!

Dos – Ah, sí… Em pensava que era a la marina, per allò de la batalla naval. I ara, amb els ocells, ja em pensava que era a l'aviació…

Un – Així que mira de descobrir qui és el seu pare?

Dos – Sí.

Un – I què li demanaria, al seu pare, si algun dia el pogués trobar? Aquí o a l'altre món?

Dos – La documentació…?

Un – Sí…

Dos – I vostè?

Un – Permís per escorcollar-lo? Per assegurar-me que no porta cap arma al damunt…

Dos – No és fàcil, sap, això de no saber d'on vens.

Un – És el que sempre dic als meus homes a la caserna. Si no saps d'on vens, no pots saber on vas. Per fer la guerra, primer de tot cal un bon plànol. I saber-lo llegir. Per què creu que durant segles no s'han admès dones a l'exèrcit? Perquè són incapaces de llegir un plànol! Si ja els costa amb un mapa de carreteres o fins i tot amb la llista de la compra, imagini's… Un pla de batalla… I vostè? A què es dedica?

Dos – Al teatre.

Un – Ah, sí, el… El teatre.

Dos – Actor.

Un – Sí.

Dos – Ho coneix?

Un – No. Les arts escèniques, com en diuen? Jo, muts i a la gàbia, i vostè, tot un home de l'espectacle… Les etiquetes almenys ens ajuden a orientar-nos, no? I… és un actor famós?

Dos – No… Soc un actor desconegut.

Un – Bé, doncs… Encantat de no haver-lo conegut…

Dos – No li dic a reveure…

Un – Jo tampoc.

El primer fa un cop d'ull a una última tomba.

Un – Miri, aquesta ni tan sols surt al plànol…

Dos – A veure… *(Llegint.)* És la tomba de… l'home desconegut.

Un – L'home desconegut…?

Dos – Un sense sostre, segurament…

Un – Fins i tot els sense sostre tenen dret a un últim domicili…

El primer se'n va. El segon es queda sol.

Dos – Bé… Per on anava, jo…?

12. Mort de riure

Un comissari observa un metge forense que examina un cadàver.

Comissari – Quant fa que és mort, doctor?

Forense – Encara és tebi. Diria que dues o tres hores.

Comissari – Una dona de fer feines ha trobat el cos, desplomat a la butaca.

Forense – Mmm…

Comissari – Sap de què ha mort?

Forense – Les anàlisis ho confirmaran, però no crec que m'equivoqui, comissari, si li dic que aquest home ha mort de riure…

Comissari – És força insòlit, certament.

Forense – Un riure profund. Una riallada de les bones. Els músculs zigomàtics no han resistit. No cal que li faci un dibuix.

Comissari – Sap què pot haver provocat aquesta riallada mortal?

Forense – Deia que l'han trobat a la butaca. Era a casa seva, davant la tele…?

Comissari – No.

Forense – Al cinema?

Comissari – Al teatre.

Forense – Encara més sorprenent. Normalment, quan troben un espectador desplomat a la butaca al final d'una representació, més aviat és perquè està fent una becaina…

Comissari – Està segur que aquest home no està simplement adormit? Molt profundament…

Forense – Confondre un coma profund amb la mort clínica? Va, comissari, em pren per un principiant. Per què no em diu més aviat quina mena d'obra havia anat a veure la víctima?

Comissari – Els meus homes estan interrogant el director del teatre i repassant la cartellera per confirmar-ne les declaracions… Però ja hem dictat una ordre de cerca i captura contra el presumpte autor de l'obra per homicidi imprudent.

Forense – Imprudent?

Comissari – Segons el director del teatre, l'autor es pensava que havia escrit una tragèdia… Almenys això al·legarà. Però, sap?, jo tampoc no soc un principiant. Sé com fer cantar un sospitós…

Forense – Té raó, comissari. No podem deixar en llibertat individus d'aquesta mena. Si ja no es pot anar al teatre sense el risc de morir de riure…

Comissari – Sembla que encara té algun espasme. Està ben segur que és mort?

Forense – Són els nervis. Cregui'm, comissari. Aquest home és mort i ben mort.

Comissari – Creu que s'ha vist morir?

Forense – Per què? Creu que el seu testimoni hauria pogut fer avançar la investigació? Faig broma… Sap?, en el meu ofici, amb tot el que veiem… Més val desdramatitzar. La setmana passada vaig fer l'autòpsia a un paio que havia mort d'avorriment…

Comissari – També al teatre? Potser ens trobem davant d'un assassí en sèrie que canvia de mètode cada vegada per despistar-nos…

Forense – És veritat que avui dia és més corrent morir d'avorriment al teatre que no pas de riure. No, era senzillament en un sopar a casa de la sogra…

Comissari – Ja ho veig… Creu que l'autòpsia ens podrà aportar altres elements interessants?

Forense – L'examen del contingut de l'estómac revela que abans d'aquesta tragèdia la víctima havia menjat en un restaurant xinès. Rotllets de primavera, més concretament…

Comissari – Rotllets de primavera?

Forense – N'estic absolutament segur. I després, pollastre amb gingebre i arròs cantonès.

Comissari – Sense postres?

Forense – No. Però, sap?, tampoc no és gaire sorprenent. Les postres, als restaurants xinesos…

Comissari – Creu que això podria tenir alguna relació amb la mort?

Forense – Cap.

Comissari – Bé…

El comissari es disposa a marxar.

Comissari – Mort de riure… I pensar que ho hauré de comunicar a la família…

Forense – Ho entenc. Vostè tampoc no té un ofici fàcil… Per què no ve a sopar a casa un dia d'aquests…? De tant en tant ens hem de relaxar una mica…

Comissari – Molt bé… En parlaré amb la meva dona. *(Desconcertat.)* L'hi asseguro, sembla que encara es cargoli de riure…

Forense – Que són els nervis, li dic…

13. A fora

Estan asseguts. Ell llegeix i ella fa mitja. O a l'inrevés.

Ella – Que bé que s'hi està, amb una mica de tranquil·litat.

Ell – Sí.

Ella – Amb tot aquest enrenou que hi ha a fora.

Ell – Sí.

Ella – Enlloc com a casa.

Ell – Sí.

Ella – Ja ni me'n recordo, de quan va ser…

Ell – Què?

Ella – L'última vegada que vaig sortir a fora!

Ell – Ah, sí. A fora…

Ella – I tu?

Ell – Jo?

Ella – Quan va ser?

Ell – L'última vegada que vas sortir a fora?

Ella – L'última vegada que TU vas sortir a fora!

Ell – Ah, jo! A fora… No ho sé… Devia ser… Per treure el gos…

Ella – El gos? És mort.

Ell – No fotis?

Ella – Fa anys.

Ell – Ah, sí… Amb raó feia temps que em semblava que aquest gos no pixava gaire…

Ella – Doncs?

Ell – Doncs què?

Ella – Quan vas sortir a fora per última vegada? Te'n recordes?

Ell – Ah, jo! A fora… No ho sé… Devia ser… Per treure les escombraries…

Ella – Les escombraries?

Ell – Per què no les escombraries?

Ella – Tenim un conducte per llençar les escombraries.

Ell – Ah, sí… Ja m'ho deia, jo… Aquesta galleda no s'omple gaire de pressa. I el gos, on és enterrat?

Ella – Al jardí.

Ell – Vaig haver de sortir per enterrar el gos. El jardí és a fora?

Ella – Doncs no…

Ell – Ah…

Ella – Saps què?

Ell – Què?

Ella – Et semblarà estrany, però… No sé si he sortit mai a fora, de debò… El gos pixava a la gespa. Abans que l'enterréssim a sota…

Ell – Mmmm… Jo tampoc… Almenys no me'n recordo. Me'n recordaria, oi?

Ella – Probablement.

Ell – Ben mirat, què hi aniríem a fer, a fora?

Ella – Aquí s'hi està tan tranquil. *(Sona el timbre.)* Què és això?

Ell – El timbre…

Ella – Què deu ser…?

Ell – Vaig a veure…

Se'n va i torna al cap d'un moment.

Ella – Què?

Ell – Era el carter.

Ella – Ah… Què ha dit?

Ell – Res. Ja havia desaparegut. Però ha deixat una carta.

Ella – Els carters ho fan sovint, això. No m'agraden les cartes. Sempre tinc por que sigui una mala notícia. És una mala notícia?

Ell *(mirant la carta)* – És una esquela.

Ella – De…?

Ell – De defunció.

Ella – Ah… De qui?

Obre la carta.

Ell – Del senyor i la senyora Morter.

Ella – De tots dos?

Ell – Pel que sembla.

Ella – Els coneixíem?

Ell – Em sona. *(Es treu la cartera i en treu un document d'identitat.)* Mira quina casualitat: el senyor Morter soc jo.

Ella – Aleshores jo soc la senyora Morter?

Ell – Probablement.

Ella – Estem casats?

Ell – En tot cas, som morts.

Ella – Els hauríem d'escriure per dir-los que és un error.

Ell – Sí.

Ella – Però per fer-ho hauríem de sortir a fora.

Ell – No sé si tindria el valor de fer-ho.

Ella – S'està tan bé a casa.

Ell – Creus que és un error…?

Ella arronsa les espatlles.

14. L'esquela

Una dona és a l'escenari, sense res a fer. De fons pot sonar «Per a Elisa», de Beethoven. Sona el timbre tres vegades. Va a obrir. Entra un carter.

Lluïsa – Ja sabia que era vostè.

Carter – El carter sempre truca tres vegades!

Lluïsa – No obro la porta a tothom, sap? Amb tot el que es veu avui dia…

Carter – Tinc una carteta per a vostè, Lluïsa. *(Remena la cartera i en treu una missiva que li allarga.)* I aquí la tenim! Per a Lluïsa…

Lluïsa *(agafant la carta)* – Per una vegada que no és una factura… Una copeta, com sempre?

Carter – Vinga! Prefereixo buidar una copa que haver de bufar a l'alcoholímetre…

Ella li posa una ampolla i una copa al davant.

Lluïsa – Serveixi's. Ja coneix la casa.

Mentre ell se serveix, ella fa un cop d'ull a l'adreça i se li desencaixa la cara.

Lluïsa – És la lletra de la meva mare…

Carter – Ben mirat, si li escriu… És que no és morta, oi?

La Lluïsa obre la carta amb neguit i la llegeix per sobre.

Lluïsa – Déu meu…!

Carter – És morta?

Lluïsa – És més greu que això…

Carter – Més greu?

Lluïsa – Em prohibeix que vagi al seu enterrament!

Carter – Però… no és morta?

Lluïsa – Es veu que prefereix avisar-me amb temps…

Carter – Ah, sí, ben mirat, és més segur. No serà pas ella qui redactarà l'esquela. La veritat és que seria ben insòlit.

Lluïsa *(absent)* – Insòlit?

Carter *(mort de riure i ja una mica begut)* – S'ho imagina? El meu enterrament tindrà lloc al cementiri del poble a les deu en punt. No hi porteu ni flors ni corones. I us agrairé que no hi vingueu tampoc.

La Lluïsa li clava una mirada fulminant.

Lluïsa – Li fa gràcia?

Carter *(refent-se)* – Però… no s'avé amb la seva mare, doncs?

Lluïsa – I per què li sembla que em prohibeix anar al seu enterrament?

Carter – I jo què sé… Potser li vol estalviar el tràngol… Els enterraments, en general…

Lluïsa – No, és l'última cosa que se li ha acudit per portar-me la contrària… Ja de petita m'ho prohibia tot… No facis això… No facis allò… No et fiquis els dits al nas… No diguis paraulotes… No fiquis el gat a la rentadora… No podia fer res de res…

Carter – Ah, sí…

Lluïsa – Així que als divuit anys me'n vaig anar de casa… No l'he tornada a veure mai més…

Carter – La casa…?

Lluïsa – La meva mare!

Carter – Doncs vaja, no és gaire alegre, tot això… Miri, me'n serviré una altra… I què farà?

Lluïsa – De tota manera, m'havia ben jurat que no aniria al seu enterrament.

Carter – Doncs així, tot està bé si acaba bé. Vull dir… Així no hi va i, al mateix temps, respecta les seves últimes voluntats…

Lluïsa – Ni parlar-ne! La meva mare em prohibeix anar al seu enterrament, i jo li hauria de fer cas? Se n'adona? Fins i tot morta em continuaria donant ordres?

Carter – Aleshores hi anirà?

Lluïsa – No ho sé… D'altra banda, em pregunto si no és precisament això el que busca…

Carter – Això…?

Lluïsa – Sap perfectament que la millor manera d'aconseguir que assisteixi al seu enterrament és prohibir-m'ho…

Carter – Ah, sí, és clar.

Lluïsa – Què faria vostè al meu lloc?

Carter – Això sí que… Jo m'avinc força bé amb la meva mare… Sobretot des que és morta… Però la seva encara és viva. Té temps per pensar-s'ho…

Lluïsa – Sí…

Carter – Quants anys té, la seva mare?

Lluïsa – Quaranta-vuit.

Carter – Ah, doncs encara té tota la vida per rumiar-s'ho…

Lluïsa – Sí… De fet, em pregunto si no era precisament això el que buscava…

Carter – Bé, hauré de tocar el dos. Encara tinc més cartes per repartir. Espero que siguin factures, és menys complicat…

Lluïsa – Una última copeta abans de marxar?

Carter – Va, però l'última, eh…

15. Travelling

Una dona seu davant d'un escriptori. Entra un home. Fullegeja uns quants fullets. Sona el telèfon.

Ella – Agència Travelling, digui? Ah, senyora Set mil vuit-cents vint-i-quatre, justament pensava en vostè. Com està? Perfecte… I com està el senyor Set mil vuit-cents vint-i-quatre…? Ah, molt bé… Per al seu aniversari de casament…? Doncs només li ha de demanar la lluna! Oh, sí, per a una segona lluna de mel em sembla del tot apropiat. Passi a veure'ns a l'agència i li donaré el fullet… Perfecte, senyora Set mil vuit-cents… Molt bé, senyora Set mil… Sí, senyora Set… Bé, l'he de deixar, tinc gent. Jo també, senyora Set mil vuit-cents vint-i-quatre… En què el puc ajudar, benvolgut senyor?

Ell – Encara no m'he decidit del tot…

Ella – Ho entenc. Hi ha tantes destinacions possibles… No és fàcil de triar, oi?

Ell – M'agradava molt viatjar… abans.

Ella – Puc mirar d'aconsellar-lo, si vol… Pensava més aviat en un viatge per l'espai? Pel temps? Totes dues coses?

Ell – Li semblarà una bestiesa, però… encara no he viatjat mai en el temps.

Ella – De debò? Ara la prehistòria està molt de moda, sap? Sobretot el Juràssic. Fa un temps que la gent s'ha tornat boja pels safaris. Una autèntica carnisseria! Tothom vol tornar amb el seu cap de tiranosaure per penjar-lo damunt de la llar de foc. Entre nosaltres, encara que un meteorit no hagués provocat l'extinció dels dinosaures a finals del Cretaci, crec que els turistes d'avui haurien acabat amb tots.

Ell – Preferiria una cosa una mica més tranquil·la.

Ella – Ho entenc. Jo soc com vostè. A mi, les aglomeracions, durant les vacances… L'únic avantatge del Juràssic és que està molt poc regulat.

Ell – Ah, sí…?

Ella – En aquella època encara no hi havia humans a la Terra, i gairebé tots els animals van desaparèixer en aquella partida de billar espacial de principis del Terciari. Tret de les quatre rates de les quals descendim, és clar. Així doncs, l'impacte del turisme en el present és necessàriament molt limitat. Al Juràssic pots fer pràcticament el que vols amb total impunitat. I cregui'm, la gent no es queda curta…

Ell – I els agents de la duana temporal no hi fan res?

Ella – I ara! Per anar al Juràssic ni tan sols cal un passaport temporal!

Ell – Li confesso que, ben mirat, tinc una certa preferència pels viatges a l'antiga. Vull dir els viatges en sentit geogràfic. Li tornarà a semblar una bestiesa, però encara no he estat mai als Estats Units d'Àsia.

Ella – Escolti, no li voldria aigualir la festa, però, sap?, ara, amb la globalització, pertot arreu és més o menys igual…

Ell – Fins a aquest punt…?

Ella – Els viatges pel planeta ja no interessen gaire, llevat dels viatges de negocis… També podria fer un petit creuer pel sistema solar… Però vaja… S'ha de reconèixer que no hi ha gran cosa a fer, a part de fer fotos des de les finestretes. Pràcticament no surts de la nau. Oh, és clar, és molt còmode, no li dic que no. Piscina, restaurant, casino, botigues lliures d'impostos… Però és més aviat per a la gent gran… Justament, acabo de proposar un creuer a la Lluna a una de les nostres millors clientes pels seus cinc mil anys de casada.

Ell – Ja ho veig. Què m'aconsellaria, doncs?

Ella – Jo soc molt fan dels anys 2000… No és gaire lluny… Hi ha poquíssims turistes… És clar, s'han de respectar unes quantes normes senzilles. Els agents de la duana temporal vigilen, són força estrictes. Però tampoc no és tan feixuc. Al capdavall, s'assembla una mica al Juràssic…

Ell – No sé si la segueixo…

Ella – Per motius oposats, evidentment. Com que és una època força propera a nosaltres, al capdavall, només cal adoptar la moda d'aquell temps, molt elegant, per cert, sobretot per a les senyores, i renunciar durant un temps a tot el que ens ha aportat el progrés, i passes del tot desapercebut. És molt fàcil barrejar-se amb la població! No, de debò, els anys 2000 són molt divertits.

Ell – De debò? És curiós, no en tenia pas aquesta imatge. Però per què no, ben mirat…

Ella – Bé, no pas per instal·lar-s'hi definitivament, és clar. Però per una setmana o dues, canvies molt d'aires. I sense cansar-te gaire, justament. A més, als anys 2000 es menjava molt bé, cregui'm. Per als qui tenien la sort de tenir alguna cosa al plat, evidentment. No, perquè un bistec de brontosaure, no sé si n'ha tastat mai, però… Ja t'ha d'agradar la carn de caça, eh? No, una barbacoa al Cretaci potser és molt folklòrica, però per a mi no hi ha res com un menú Big Mac en un d'aquells primers restaurants de menjar ràpid de tota la vida… Li asseguro que als anys 2000 tenia un altre gust que les hamburgueses liofilitzades que ens fan empassar avui dia…

Ell – És temptador, és veritat… No se m'hauria acudit… Però…

Ella – Sí…?

Ell – També havia pensat potser en un viatge més… definitiu.

Ella – Ho entenc. El que aquí anomenem l'últim viatge.

Ell – Això mateix…

Ella – Per què no… Si s'ho ha rumiat bé…

Ell – Ja fa temps que hi penso.

Ella – Ah, és clar, en aquest cas més val no equivocar-se. Perquè el bitllet és només d'anada…

Ell – No tinc cap ganes de tornar, l'hi asseguro.

Ella – Em caldrà un certificat mèdic, ja ho sap.

Ell – El portava a sobre, per si de cas…

Ella – Quan voldria marxar?

Ell – Doncs… Ara, si pot ser. Quan estàs decidit, de què serveix esperar, oi?

Ella – Molt bé, doncs ho miro… *(Tecleja a l'ordinador.)* Sí, aquest matí, cap problema. Em deixa veure el certificat mèdic? També m'haurà de deixar el passaport. De tota manera, ja no el necessitarà…

Li allarga els documents i ella els examina un per un.

Ella – Perfecte. Tot em sembla en regla, senyor… Morter. Ja veig que vostè tampoc no ha fet el pas al sistema digital. L'hauria de renyar…

Ell – Ara ja no val la pena, oi?

Ella – Té raó… No porta equipatge? Faig broma… Per distendre una mica l'ambient… Perquè és una decisió important, senyor Morter…

Ell – En soc perfectament conscient.

Ella – Ara bé, és cert que és un viatge que fa somiar… i que segurament encara guarda molts misteris. De fet, és un viatge que cada vegada ens demanen més, l'hi confesso. Des que hem obtingut el permís per oferir aquesta mena de serveis. Què vol que li digui? La gent ja ha anat pertot arreu. Ja està de tornada de tot.

Ell – D'aquest viatge, almenys, no se'n torna.

Ella – Comença a sentir-se una mica engabiat aquí amb nosaltres, és això?

Ell – Diguem que… sobretot em sento una mica cansat.

Ella – Ho entenc… La immortalitat té coses bones, és clar. Però és veritat que te n'acabes cansant…

Ell – Sobretot quan dura massa.

Ella – Molt bé… Doncs… només em queda desitjar-li bon viatge, senyor Morter…

Treu una pistola d'un calaix i l'apunta. Se senten dos trets esmorteïts per un silenciador, a l'estil de les comèdies de gàngsters.

Ella – No hauria de fer-ho, però aquest soroll sempre em fa riure. No sé per què…

16. Doble vida

Una notaria. Arriba una dona, vestida de dol. Dubta i després seu. Al cap d'un moment, s'inclina cap a l'escriptori per veure els documents que hi ha al damunt, però s'ho repensa. Com que la curiositat és massa forta, s'hi torna a inclinar i allarga una mà vacil·lant per agafar un sobre. Llavors arriba una altra dona, també vestida de dol. Sembla sorpresa de veure-hi l'altra, que no s'ha adonat de la seva arribada. La nouvinguda tus per fer notar la seva presència i l'altra s'espanta.

Dona 1 – Quin ensurt que m'ha fet…

Dona 2 – Em sap molt de greu. Però no sabia que… *(Allargant-li la mà i presentant-se.)* Agnès…

Dona 1 – Sap com em dic?

Dona 2 *(sorpresa)* – Eh… No, Agnès soc jo. La vídua del difunt.

Dona 1 – Què?

Dona 2 – Vostè també es diu Agnès?

Dona 1 – Però si soc jo, la vídua!

Dona 2 – Perdoni?

Dona 1 – Però què s'ha cregut, aquesta meuca?

Dona 2 – M'ho pots repetir, mala puta?

Estan a punt de tirar-se al coll quan arriba el notari amb un got de cafè a la mà.

Notari – Els han ofert un cafè?

Les dues dones recuperen una actitud més digna.

Dona 1 – Gràcies, no cal.

Dona 2 – Ja estem prou nervioses.

Notari – Seguin, si us plau… *(Les dues dones tornen a seure.)* I, abans que res, permetin-me que els expressi el meu condol més sincer.

La primera dona deixa anar una llàgrima. El notari li allarga una capsa de mocadors de paper i ella n'agafa un.

Dona 1 – Gràcies.

L'altra dona alça els ulls al cel amb aire exasperat.

Notari – Molt bé, doncs com que ja hi som tots, em sembla que podem procedir a la lectura del testament.

Dona 1 – Ja hi som tots?

Notari – Si no és que esperem una tercera Agnès…

Dona 2 – Perdoni, però em sembla que hi ha hagut un petit malentès…

Notari – Ara mateix hi arribo, estimada senyora, no s'amoïni… *(Agafa el sobre de l'escriptori i s'aclareix la gola.)* Aniré al gra. Com ja deuen haver sospitat en trobar-se totes dues en aquest despatx, el senyor Barbarí, abans de morir, portava una doble vida.

Dona 1 – Una doble vida?

Dona 2 – Li asseguro que fins ara no havíem ensumat res de res…

Notari – Sigui com sigui, arran de la seva sobtada desaparició en unes circumstàncies tan fosques com doloroses, el senyor Barbarí deixa dues vídues i dos orfes… tots dos de nom Joan Baptista.

Dona 1 – El seu fill també es diu Joan Baptista?

Notari – És veritat que, per a un home que porta una doble vida, triar dues dones que es diuen igual i batejar tots els fills amb el nom de Joan Baptista pot estalviar unes quantes ficades de pota…

Dona 2 *(enfonsada)* – I tant…

Notari – Doncs resulta que el patrimoni del seu marit comú consistia principalment en una casa a Vilanova de la Barca i una altra a Vilanova de Sau. De fet, va ser durant un dels seus nombrosos desplaçaments entre aquestes dues poblacions que el senyor Barbarí hauria estat arrossegat amb el cotxe per un riu desbordat en plena tempesta.

Les dues dones intercanvien una mirada hostil.

Notari – Sense més dilació, els llegiré les últimes voluntats del difunt. *(Obre el sobre.)* En primer lloc, pel que fa a les exèquies, el senyor Barbarí va expressar el desig de ser incinerat. Per això, almenys, no cal que s'amoïnin gens. El senyor Barbarí era, pel que sembla, un home molt organitzat i ho havia previst tot. Després els comunicaré els detalls de…

Fent un mal gest, el notari vessa el cafè sobre el testament.

Notari – Merda… *(Agafa un mocador de paper i eixuga el cafè vessat sobre el testament.)* Perdó… Ara mateix ho arreglaré, no s'amoïnin, i continuaré llegint el testament… Si és que aquest nyap encara es pot llegir… *(Fa un cop d'ull al document.)* Bé, doncs, a grans trets… Els ho resumeixo… El senyor Barbarí llega la seva casa de Vilanova a…

Dona 1 – Vilanova de la Barca o Vilanova de Sau?

Notari – Els confesso que, amb aquest taca de cafè, no aconsegueixo llegir exactament què hi ha escrit darrere de Vilanova… Sigui com sigui, el senyor Barbarí llega aquesta casa a la seva dona Agnès i al seu fill Joan Baptista.

Dona 2 – Quina Agnès?

Dona 1 – Quin Joan Baptista?

Notari – Aquí els asseguro que no ho especifica…

Dona 2 – És increïble!

Dona 1 – Però llavors, com vol que…?

Sona el telèfon del notari i ell respon.

Notari – Perdonin un moment… Sí? No? Ah, sí? Ah, no! Bé… Bé… Bé… Gràcies… *(Penja.)* Doncs tinc una bona notícia i una de dolenta.

Dona 2 – Li confesso que tinc força curiositat per saber quina pot ser la bona…

Notari – El seu marit no va morir ofegat al Ter, com s'havia cregut en un primer moment…

Les dues dones intercanvien una mirada de consternació.

Notari – Segons les últimes novetats de la investigació, el senyor Barbarí hauria pogut arribar a la riba després que una ràfega de vent el precipités malauradament al riu mentre passejava el seu gos, que es diu Tobby. Un gos del qual, pel que sembla, no se separava mai.

Dona 1 – El nostre gos també es diu Tobby!

Dona 2 – És el mateix…

Notari – Pel que fa als gossos, almenys, sembla que el seu marit no era polígam…

Dona 1 – O sigui que aquell cabró encara és viu?

Notari – I aquí és on arribo a la mala notícia… Va poder tornar a pujar al cotxe i continuar el seu camí. En canvi, una altra ràfega de vent va estimbar el vehicle al Segre en arribar a Vilanova. La policia acaba de treure el seu Twingo del riu, fa tot just uns minuts.

Dona 2 – El Segre, doncs.

Dona 1 – És clar, el Segre! A Vilanova de la Barca! A aquesta l'hauríem d'endollar al corrent, a veure si se li encén la bombeta!

L'altra dona li clava una mirada assassina.

Notari – El senyor Barbarí no ha tingut gens de sort, la veritat. És evident que més li hauria valgut no agafar el cotxe aquell dia.

Dona 1 – Era l'aniversari del meu Joan Baptista…

Dona 2 – Del meu també…

Notari – La llei de les sèries, sens dubte. Parlo d'aquest doble ofegament, és clar…

Dona 2 – Es veu que, quan portes una doble vida, també estàs destinat a morir dues vegades.

Notari – Encara que, segons la cèlebre màxima d'Heràclit, mai no t'ofegues dues vegades al mateix riu. *(Pausa.)* Faig broma…

Dona 1 – Però llavors, quina era la bona notícia?

Notari – La bona notícia és que hem trobat el gos Tobby, i és ben viu. Sempre podrem plantejar-nos una custòdia compartida…

Dona 1 – I això és tot el que diu el testament?

Silenci incòmode.

Notari – Sí… Ah, no, perdonin… Esperin un moment… Aquesta és la música que el seu marit va triar per acompanyar la incineració.

Prem un comandament a distància i se senten els primers compassos de la cançó «Light My Fire». I uns quants lladrucs.

17. Túnel

Dos homes (o dues dones), drets l'un al costat de l'altre, miren fixament endavant.

Un – Doncs ja està, és el final.

Dos – Això sembla…

Un – Creus que hi ha alguna cosa, després?

Dos – Ves a saber…

Un – Francament, no hi crec gaire.

Dos – Ja ho veurem…

Un – No s'hi estava tan malament, aquí. No era el paradís, però vaja… Tampoc no era l'infern.

Dos – Ja ho diuen: Saps què perds, però no saps què hi guanyes.

Un – Ja està, em sembla que veig alguna cosa.

Dos – Jo també…

Un – Sembla un túnel.

Dos – Amb una llum encegadora al final.

Un – Fins aquí, s'assembla al que ens havien dit…

Dos – No sé si és bon senyal.

Un – És força estret. No hi passarem pas tots dos alhora…

Dos – Ves-hi tu primer, jo et cobreixo.

Un – Valent, però no temerari…

Dos – De tota manera, no ens podem quedar aquí, així que…

Un – Sí, em sembla que aviat ens faran fora…

Dos – D'acord, hi vaig…

Un – Després m'ho expliques.

Dos – Espera, m'he quedat encallat… Ja està, veig la sortida!

Un – I què?

Dos – No t'ho creuràs mai…

Un – Què?

Dos – Sembla una habitació d'hospital…

Un – O sigui que no som morts de debò?

Dos – És pitjor que això…

Un – Com, pitjor?

Dos – No és ben bé un hospital…

Un – Què és, doncs?

Dos – Hi ha un imbècil que em mira sortir. Amb un somriure idiota… Hòstia, som en una maternitat!

Un – Oh, no! Tornem-hi, a començar de nou!

Dos – Em venen ganes de plorar…

Se sent el plor d'un nadó.

Fi de sèrie

Dues dones (o dos homes) seuen a banda i banda d'una taula, cadascuna amb un text enquadernat a les mans.

Una *(amb aire afligit)* – Hem fet bé de no fer venir l'autor, oi? Perquè encara hi ha força feina.

Dos *(amb aire de complicitat)* – I tant…

Una – I això que la seva primera obra estava molt bé. Era molt divertida. No ho entenc…

Dos – La segona sempre costa més d'escriure. És sabut…

Una – Mmm…

La primera comença a fullejar el text i llegeix en silenci amb aire sinistre. La segona també el llegeix per sobre, tot observant de cua d'ull la primera per girar les pàgines al mateix temps que ella. La primera s'interromp per fer notar una cosa a l'altra.

Una – Miri, ja som a la pàgina tres i encara no hem rigut ni una sola vegada.

La segona assenteix amb aire compungit.

Dos *(amb un somriure professional)* – Vol un cafè?

L'altra ni tan sols es pren la molèstia de respondre que no i continua llegint i passant pàgines. De sobte s'atura en una rèplica i es posa a riure.

Una – Ara, això, en canvi, té molta gràcia…

Continua rient sota la mirada de la segona, que ja no sap per quina pàgina va l'altra i mira de comprovar-ho espiant el text que té l'altra al davant.

Una *(veient que l'altra no riu)* – No li fa gràcia, a vostè?

L'altra finalment acaba de trobar la rèplica en qüestió.

Dos – Sí, sí… *(Obligant-se a riure, amb una mica de retard.)* És boníssim, de debò. Aquí tornem a trobar l'estil de la seva primera obra…

La primera recupera la seriositat i torna a passar pàgines a mesura que llegeix.

Dos *(envalentint-se)* – Ah, això tampoc no està gens malament…

Riu amb sinceritat d'una manera ben ostensible, sense poder parar. Fins que s'adona que l'altra se la mira amb aire consternat.

Una – A vostè li fa gràcia, això?

Dos – No, bé… És veritat que no és gaire fi, però…

Una – Ah, bé, perquè ja em començava a preocupar… Personalment no suporto aquesta mena d'humor.

Dos – S'ha de reconèixer que és força barroer. Ens tenia acostumades a coses millors, és veritat…

Les dues dones continuen passant les pàgines al mateix compàs, al ritme de la lectura. S'aturen espontàniament totes dues a la mateixa pàgina i comencen a riure amb una intensitat creixent. Riuen juntes fins a saltar-los les llàgrimes durant una bona estona. La primera es va calmant de mica en mica, imitada per l'altra.

Una – No, s'ha de reconèixer que això té moltíssima gràcia… *(Recupera l'aire sinistre.)* Bé, a nosaltres ens fa riure perquè… *(Amb aire preocupat.)* Però farà riure de debò el públic?

Dos – No és segur…

Una – Exacte!

Dos – Una mica massa estrany, potser.

Una – No, caldria alguna cosa impertinent, però una mica més…

Dos – Apta per a tots els públics.

Una – Mmm…

La primera sembla rumiar i l'altra l'observa amb cautela, sense saber si intervenir-hi.

Una – Pensava una cosa…

Dos – Sí…

Una – No faria més gràcia a la gent si el protagonista fos mallorquí?

Dos *(agafada desprevinguda)* – Mallorquí…

Una – Ja sap com són els de les Illes?

Dos – Eh… Sí, prou bé. La meva parella és de Menorca…

Una – Aquella calma, aquella animalitat… *(Rient.)* Aquell accent que et fa morir de riure… Fa gràcia, l'accent de les Illes, oi? Això sí que pot fer riure el gran públic. Estem en crisi, la gent té ganes de riure, collons!

Dos – De passar una bona vetllada i no escalfar-se el cap.

Una – Jo dic, un mallorquí o res. En parla amb l'autor?

Dos – Cap problema, me n'encarrego.

Una – Ja li hem avançat uns diners. Ara que s'empassi això també, no?

Dos – Encara no vol un cafè?

Una – Em sembla que ara sí que tenim alguna cosa.

Dos – Canvia del tot l'enfocament de l'obra.

Una – Estic segura que farem furor. Ja ho veu, de vegades n'hi ha prou amb ben poca cosa. Ara, cal trobar-la…

Dos – És un ofici, com qui diu.

Una – Se'n recorda, de la seva primera obra?

Dos – Aquella en què explica la mort del seu pare.

Una – Si jo no hagués insistit que passés a l'edat de les cavernes…

Dos – I que el protagonista fos valencià.

Una – Ah, sí, això ja no ho recordava… És veritat que l'accent valencià…

Dos – Sempre té l'efecte assegurat…

Una – Bé, em sembla que amb això ja no podrem fer res millor…

Finalment tanca el document enquadernat i mira el rellotge.

Dos – Ui, ui… He de tocar el dos. Tinc hora amb un torracollons que no me'l trec de sobre de cap manera… Ah, i quin títol li ha posat, per cert?

La primera mira el títol de la coberta.

Una *(llegint, incrèdula)* – Cròniques d'una vida laboriosa…

Dos – Estava segura que no li agradaria, però m'he estimat més no dir res, per no influir en vostè… Jo també trobo que és un títol molt dolent…

Una – Cròniques d'una vida laboriosa… I per què no Cròniques laborioses, posats a fer?

Dos – Ah, sí, és… És més curt.

Una – Feia broma…

Dos – Evidentment.

Una – No, cal un títol amb més ganxo.

Dos – Un títol que faci venir ganes a la gent d'anar a veure l'obra.

La primera sembla rumiar.

Una – Per què no Strip Poker? Això sí que té ganxo. Et venen ganes d'anar a veure l'obra. Bé, després depèn del repartiment, és clar…

Dos – Ah, sí… Té ganxo…

Una – Però…?

Dos – És el títol que ja va posar a la seva primera obra…

Una – Quina obra?

Dos – Aquella en què explica la mort del seu pare.

Una – Ah…

Torna a rumiar.

Una – Strip Poker dos…?

A l'altra li costa fingir entusiasme.

Una – No… Caldria una cosa més… Un nom, potser… Com que el protagonista és mallorquí… Tomeu, per exemple?

Dos – Per què no…?

Una – És el nom d'un actor amb qui vaig tenir la desgràcia de ficar-me al llit després de prometre-li que en faria una estrella… Si li dono el paper que dona títol a l'obra… Seria una manera de treure-me'l de sobre. A més, és un desastre al llit…

Dos – Ah…

Una – Ara bé, Tomeu… S'ha de reconèixer que és un nom ben idiota… Com es diu el seu marit?

Dos – Tomeu.

Una – Ah… Ben mirat, Cròniques d'una vida laboriosa no està tan malament, al capdavall, oi?

Dos – És veritat que t'hi vas acostumant.

Una – Quan ho has repetit una dotzena de vegades. Cròniques d'una vida laboriosa… Va, fet. Aquesta vegada no podran dir que no he respectat la voluntat de l'autor.

Dos – Fins i tot en pot dir les últimes voluntats.

Una – Ah, sí? I això?

Dos – Ah, no ho sabia? L'autor es va suïcidar ahir al vespre.

Una – No pot ser…?

Dos – Em sembla que no s'havia acabat de refer mai de la mort del seu pare.

Una – O sigui que és la seva última obra…

Dos – Amb tota probabilitat…

Una – Em sembla que farem furor. Un autor mort sempre es ven molt més bé que un autor que encara malviu.

Dos – La desgràcia dels uns…

Comencen a marxar.

Una – Espero que els hereus no ens toquin gaire els collons…?

Dos – Una tieta gran, em sembla.

Una – Diuen que els cabells continuen creixent quan ets mort. Ho sabia?

Dos – No…

Fosc

Fi

L’autor

Nascut el 1955 a Auvers-sur-Oise, Jean-Pierre Martinez va pujar per primera vegada als escenaris com a bateria de diversos grups de rock, abans de convertir-se en semiòleg publicitari. Posteriorment, va treballar com a guionista de televisió i va tornar als escenaris com a dramaturg. Ha escrit un centenar de guions per a la petita pantalla i més de cent comèdies teatrals, algunes de les quals ja s’han convertit en clàssics (*Divendres 13* o *Strip Poker*). Actualment, és un dels autors contemporanis més representats a França i als països francòfons. D’altra banda, diverses de les seves obres, traduïdes al castellà i a l’anglès, es representen regularment als Estats Units i a l’Amèrica Llatina.

Per als aficionats i els professionals que busquen un text per portar a escena, Jean-Pierre Martinez ha optat per oferir les seves obres en descàrrega gratuïta des dels seus llocs web:

https://jeanpierremartinez.net/
https://comediatheque.net/

Tanmateix, el pagament dels drets de representació, que constitueixen una remuneració justa pel treball de l’autor, és una obligació legal. Tant si es tracta d’una companyia amateur com professional, cal sol·licitar autorització per representar l’obra i abonar els drets corresponents a la producció.

Jean-Pierre Martinez està representat per la Societat d’Autors i Compositors Dramàtics (SACD).

Per posar-vos en contacte amb Jean-Pierre Martinez i sol·licitar autorització per representar alguna de les seves obres, utilitzeu el formulari de contacte disponible als seus llocs web.

Després d’haver iniciat la seva trajectòria com a bateria, Jean-Pierre Martinez ha tornat recentment a la música, creant cançons originals inspirades en els seus poemes i les seves obres teatrals.

Amb Jean-Pierre Martinez Music, dona continuïtat a aquest univers en forma de cançons originals: relats breus, humorístics o melancòlics, en què la cançó es converteix de vegades en una petita escena teatral.

https://jeanpierremartinezmusic.com/

Totes les obres de Jean-Pierre Martinez es poden descarregar gratuïtament des dels seus llocs web:

https://jeanpierremartinez.net/

https://comediatheque.net/

Aquest text està protegit per les lleis relatives als drets de propietat intel·lectual. Qualsevol infracció dels drets d'autor és punible amb una multa de fins a 300.000 euros i una pena de fins a tres anys de presó.

Avinyó – novembre de 2026

ISBN 978-2-38602-534-1

© La Comédiathèque

Obra de descàrrega gratuïta.